

ДИТЯЧІ МАЛЮНКИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ ВІЙНИ

Степанов О. В.

студент 1 р.н. ОР магістр
спеціальності 231 «Соціальна робота», ФПСР

Керівник: Кременчуцька М. К.

к. психол. н., доц. кафедри диференціальної і спеціальної
психології ФПСР

Дитячі страхи – дуже поширена проблема у мирний час. А в ситуації військових дій, у якій перебуває Україна, прояви дитячих страхів стали ще критичнішими. Дітям властиві нічні кошмари, коли дитина прокидається з плачем і кличе матір, вимагає, щоб дорослі спали разом із нею. Інші відмовляються залишатися одні в кімнаті, бояться темряви, бояться виходити на сходи без батьків. У нинішніх умовах особливо поширеними є страхи за батьків, діти турбуються, що з їхньою мамою чи татом щось трапиться.

За даними досліджень, кожна друга дитина у тому чи іншому віці відчуває страхи. Найчастіше до цього схильні діти від двох до дев'яти років. У цьому віці дитина вже багато бачить і багато знає, але ще не все розуміє, невгамовна дитяча фантазія ще не стримується реальними уявленнями про світ. Однак страхи, як і інші емоційні розлади в цьому віці, швидше говорять про деяке перебільшення норми в процесі розвитку, ніж про щось аномальне. Кожен страх індивідуальний і психологи під час роботи з дитячими страхами звертають увагу не на їх зміст, скільки на причину, кількість і глибину цих страхів.

Проблемами тривожності, страхів і фобій в дітей віком та їх впливом на формування особистості дитини займалися А. Фрейд, А. Адлер, К. Хорні, М. Кляйн, А. Фрейд, Д. В. Віннікотта, Д. Боулбі, Ч. Спілбергер, Ф. Перлза, Е. Фромма, Дж. Уотсона, Г. С. Салліван.

Мета нашої роботи не просто проаналізувати причини і характер виникнення страхів у дітей в умовах війни, а, головне, зосередитися на тому, що можна зробити, щоб під дією психотравмуючих факторів у дітей не формувалися неврози.

Мета роботи дослідити можливості арт–терапії, зокрема дитячого малюнку у роботі з дітьми.

Я виходжу з припущення, що дитячі страхи мають кілька джерел виникнення, вони взаємозумовлені підвищеною тривожністю дитини та сприяють розвитку емоційного неблагополуччя особистості дошкільника, тому своєчасна корекція сприятиме подоланню вікових страхів у дошкільнят.

У роботі використані такі методи та методики: методика виявлення дитячих страхів А. І. Захарової та М. А. Панфілової «Страхи в будиночках», проектна методика А. І. Захарова «Мої страхи», проектна казка «Новина».

Практичне значення даної роботи полягає в тому, що робота зі страхами та тривожністю проєктивними методами допоможе виявити не тільки рівень тривожності дитини, але наблизитися до джерела формування страхів та тривоги, що є головним завданням під час проведення корекційної роботи.

Література

1. Дубринська О. М. Арт–терапія – шлях до розвитку життєвих навичок дітей з особливими освітніми потребами. Методичний посібник. Кривий Ріг, 2020. 77 с.
2. Колісник О. Знайома незнайомка– арт–терапія. Психолог. 2013. № 22. С.22 – 25.
3. Коробко С., Коробко О. Робота психолога з молодшими школярами. К., 2006. 24 с.

4. Кременчуцька М. К. Методи роботи з тривогою і страхом в сучасних умовах в Україні. Тенденції та перспективи розвитку психології та соціальної роботи в сучасному суспільстві: Збірник матеріалів II міжнародної наук. практ. інтернет-конф., м. Одеса, ОНУ імені І.І.Мечникова, 19–22 листопада 2021 р. Одеса: ОНУ, 2021. С. 30–32.